

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/502/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1110242320
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2012:1110242320.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave vo veci nariadenia návratu maloletého dieťaťa: A. L.N. W., nar. XX.XX.XXXX, štátne občianstvo Slovenskej republiky a Španielskeho kráľovstva, do krajiny obvyklého pobytu, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Martine, so sídlom Novomestského 4, Martin, dieťa rodičov: J. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, M., štátne občianstvo A. P., zast. Doc. Adrianou Švecovou s.r.o., so sídlom Kominárska 2,4, Bratislava, a B. B. L. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. - X, M.-XXXXX, Š.G., štátne občianstvo Š. C., zast. JUDr. Jozefom Herbulákom, advokátom, so sídlom AK Trenčín, Brnianska 1K, o návrhu otca na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 22.08.2010, č.k. 1P 242/2010-654, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 22.08.2012, č.k. 1P 242/2010-654 návrat mal. A. L. W., nar. XX.XX.XXXX do krajiny jej obvyklého pobytu do Š. C. nenariadil. Štátu náhradu trov konania nepriznal, žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Súd prvého stupňa takto rozhodol, keď po doplnení dokazovania v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.03.2011, č.k. 4Cdo 40/2012 ktorým bolo zrušené uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 18.11.2010, č.k. 1P 242/2010-224 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 25.01.2011, č.k. 11CoP

10/2011-263 vyhodnotiac jednotlivé vykonané dôkazy samostatne i vo vzájomných súvislostiach dospel k záveru, že v danej veci sú splnené podmienky aplikácie čl. 13 písm. b/ Dohovoru. Návrat maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu nenariadil z dôvodu existencie vážneho nebezpečenstva, že by návrat maloletej vystavil fyzickej alebo duševnej ujme, alebo ju inak priviedol do neznesiteľnej situácie, keď opatrenia deklarované otcom maloletej a ústredným orgánom Š. pre ochranu maloletej po jej návrate vyhodnotil ako nepostačujúce. V konaní ako aj v rozhodnutí vzhľadom na rozporné tvrdenia rodičov sa opätovne zaoberal otázkou obvyklého pobytu maloletého dieťaťa, a túto vyhodnotil zhodne so svojim názorom vysloveným v uznesení zo dňa 18.11.2010, č.k. 1P 242/2010-224, t.j. že maloleté dieťa rozhodnutím oboch rodičov nadobudlo obvyklý pobyt na území Š.a. Rozhodnutie vytvoriť kompletnú rodinu a spolužitie v jednej domácnosti v mieste bydliska otca matka v konaní potvrdila, existenciu takto nadobudnutého obvyklého pobytu podľa názoru súdu nemožno vyvrátiť obranou matky, že dieťa absolvovalo povinné očkovania na A., kde matka chodila na krátkodobé pobyty, alebo údajným úmyslom oboch rodičov niekedy v budúcnosti žiť na A.. Úmysel matky žiť v Š. preukázalo aj jej prihlásenie

k trvalému pobytu, zdravotné poistenie, hľadanie si zamestnania, štúdium na vysokej škole, ako aj prihlásenie dieťaťa do predškolského zariadenia, ktoré malo navštevovať od septembra 2010. Súd prvého stupňa sa nestotožnil ani s obranou matky, ktorú oprela o rozhodnutie Európskeho súdneho dvora zo dňa 22.12.2010 v prípade R. XXX/XXXX O. K. M. Q. P. R., keď matka žiadala o prehodnotenie ustálenia obvyklého pobytu maloletej, a to v súvislosti s jej začlenením do sociálneho prostredia, preskúmaním podmienok a dôvodov pobytu dieťaťa v Š., ako aj dôvodov návratu matky na A., so zdôraznením, že v čase jej príchodu na A. bolo dieťa dojčaťom v útlom veku, priamo závislé na matke, a teda príchodom matky na A. dieťa nadobudlo na A. aj obvyklý pobyt. V tejto súvislosti súd prvého stupňa vyslovil názor, že daný prípad nie je identický s prípadom na ktorý sa matka odvolala, keďže maloletá v čase premiestnenia matkou na A. bola vo veku XX mesiacov kedy už nebola vo veku dojčaťa, s matkou a svojim otcom žila v spoločnej domácnosti približne jeden rok od svojho najútlejšieho veku, cca X mesiacov, plnohodnotne sa zúčastňovala na sociálnom a rodinnom prostredí ľudí, s ktorými vyrastala. Následne súd prvého stupňa opätovne posudzoval, či odchodom matky s maloletou na A. dňa 21.07.2010 došlo k neoprávnenému

premiestneniu maloletej zo Š. na územie A. republiky. Dospel pritom k záveru, že dňa 21.07.2010 matka vycestovala na A. s maloletou na krátkodobý pobyt s konkludentným súhlasom otca. Pokiaľ sa počas tohto pobytu na A. rozhodla, že sa do Š. nevráti, jej konanie okamžikom oznámenia rozhodnutia o nevrátení vyhodnotil ako zadržovanie dieťaťa na území A. republiky, najmä za situácie, keď otec v konaní preukázal, že matke súhlas na zmenu obvyklého pobytu dieťaťa nikdy nedal a s premiestnením dieťaťa na územie A. republiky sa nikdy nezmieril. Tým, že súd prvého stupňa ustálil, že v danej veci ide o prípad neoprávneného zadržovania dieťaťa na území A. republiky, ďalej skúmal s prihliadnutím na ustanovenie čl. 13 Dohovoru a čl. 11 ods. 4 Nariadenia Rady (ES), Dohovoru o právach dieťaťa a Listiny základných ľudských práv a slobôd, či sú v danom prípade splnené podmienky pre nenariadenie návratu maloletého dieťaťa, pričom po vyhodnotení vykonaného dokazovania ustálil, že v danom prípade sú splnené podmienky upravené v čl. 13 písm. b/ Dohovoru. Za splnenie podmienok upravených v čl. 13 písm. b/ Dohovoru považoval to, že matka maloletej nemá v súčasnosti v Š. vytvorené primerané podmienky a zázemie pre ďalšiu plnohodnotnú starostlivosť o maloletú, na ktorú je dieťa vzhľadom na útlý vek a silnú citovú väzbu dieťaťa na matku fyzicky aj psychicky odkázané. S poukazom na uvedené bol toho názoru, že návrat maloletej do Š. bez prítomnosti matky nie je možný bez bezprostredného ohrozenia zdravého vývoja maloletej, a prípadné odlúčenie dieťaťa od matky by mohlo dieťaťu spôsobiť nenapraviteľné ujmy na jej zdraví a psychike, a návrat maloletej za vyššie uvedených okolností by dieťa priviedol do neznesiteľnej situácie. Pri rozhodovaní zohľadnil, že otec od 21.07. 2010 nemal s dieťaťom žiadny osobný kontakt, o tento ani po celú dobu konania neprejavil záujem, čím eliminoval zachovanie dovtedajších vzájomných citových väzieb s dieťaťom. V tejto súvislosti konštatoval, že otec mal a má dostatočné možnosti, aby presvedčivým a skutočným spôsobom po celú dobu konania pred slovenskými súdmi o dieťa prejavil záujem a podieľal sa na zabezpečovaní jeho odôvodnených potrieb. Napriek uvedenému otec maloleté dieťa približne X roky nevidel, na A. ho ani jedenkrát nenavštívil, a to ani v termínoch, kedy sa zúčastňoval súdnych konaní na A. tak v K., ako aj v M., v bezprostrednej blízkosti aktuálneho bydliska maloletej. Otec pritom súdu nepreukázal, že by mu matka v styku s maloletou bránila, alebo že by sa otec styku s dieťaťom domáhal prostredníctvom súdu, príslušného sociálneho úradu,

alebo priamo návštevou matky. Na tvrdenia otca že dieťa nenavštívil z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti, finančných dôvodov alebo že nepoznal svoje právne možnosti súd prihliadnuť nemohol. V tejto súvislosti zdôraznil, že od zoznámenia s matkou otec A. navštívil niekoľkokrát, a to aj pred začatím konania, poznal prostredie a rodinu matky, vedel kde matka s maloletou býva, otec počas celého konania bol zastúpený advokátom, mal zabezpečenú profesionálnu právnu službu, teda mal a mohol využiť všetky dostupné právne inštitúty podľa právneho poriadku A. republiky, aby sa účinne domohol realizácie styku s maloletou, otec túto možnosť nevyužil. Navyiac, napriek tomu že pracuje a má dostatočný príjem, neprispieval ani na výživu maloletej. Splnenie podmienok uvedených v čl. 13 písm. b/ Dohovoru súd prvého stupňa v danej konkrétnej veci vyhodnocoval aj vo vzťahu k Nariadeniu Rady (ES) č. 2201/2003, konkrétne k čl. 11 ods. 4, podľa ktorého súd nemôže odmietnuť vrátiť dieťa podľa čl. 13 písm. b/ Dohovoru ak sa preukáže, že sa vykonali primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho vrátení. Pri rozhodovaní prihliadol na najvyšší záujem dieťaťa ako hlavné kritérium, ktoré môže prevážiť nad záujmami rodičov, z ktorého dôvodu súdy musia dôkladne preskúmať celú rodinnú situáciu a urobiť vyvážené a rozumné posúdenie dotknutých záujmov, majúc

prítom neustále na pamäti nájsie najlepšího riešenia pre dieťa. Dôvody návratu maloletého dieťaťa musia byť súdom zistené a objasnené natoľko dostatočne, aby hrozba vážneho nebezpečenstva fyzickej alebo duševnej ujmy, prípadne neznesiteľná situácia z prikázaného návratu boli s čo najvyššou mierou pravdepodobnosti vylúčené. Z uvedeného dôvodu súd preto jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach skúmal a vyhodnocoval pre zachovanie tejto zásady tak doterajšie konanie otca, ako aj ním deklarované opatrenia, ako aj opatrenia vyplývajúce z odpovede Š.O. ústredného orgánu. Čo sa týka vyhlásení otca, ktorými v konaní preukazoval opatrenia, ktoré podľa neho zaručia ochranu a bezpečný návrat maloletej do Š., tieto súd prvého stupňa vyhodnotil za nedostatočné pre vyvrátenie pochybností, že by návrat dieťa nevystavil neznesiteľnej situácii. Aj keď otec vyhlásil, že poskytne matke spolu s dieťaťom bezplatné užívanie jednej izby spolu s kúpeľňou a príslušenstvom v jeho štvorizbovom byte v M., vyhradil si právo ostatné miestnosti prenajímať a osobný vstup do bytu. Tento návrh vzhľadom na vzťahy medzi rodičmi súd vyhodnotil ako nedostatočné opatrenie na poskytnutie práva pre matku na jej súkromie, aby tak mohla nerušene a bez obavy z ohrozenia vychovávať maloletú. Pri rozhodnutí v tejto súvislosti zohľadnil aj

to, že otec otvorene odmietol matku dočasne čo aj čiastočne finančne pre prípad jej príchodu do Š. podporovať a zabezpečovanie potrieb dieťaťa si vyhradil výlučne do svojej kompetencie a podľa vlastného uváženia. Vzhľadom k tomu, že otec doposiaľ na výživu maloletej neprispieval, súd nemal vzhľadom na narušené vzťahy medzi rodičmi za vyvrátenú pochybnosť, že otec svoje vyhlásenia aj splní, a či z dôvodu svojho negatívneho vzťahu k matke priamo neohrozí aj oprávnené záujmy dieťaťa. V tejto súvislosti súd zobral do úvahy aj tú skutočnosť, že matka je nemajetnou, nemá žiadne úspory, a teda v Š. by sa nevyhnutne ocitla v situácii hmotnej núdze a sociálnej odkázanosti. Vzhľadom na obsah vyjadrenia otca rovnako nemal za preukázané, že rovnako ako matka by sa v rovnakej situácii neocitla i maloletá. V konaní súd rovnako nemal dostatočne za preukázané, že Š. ústredný orgán, prípadne iné príslušné štátne orgány Š. pre prípad nariadenia návratu maloletej do Š. prijali opatrenia na ochranu maloletej, ktoré by boli dostatočne konkrétnymi, určitými, jednoznačne špecifikovanými a zároveň garantovanými tak pre dieťa ako i pre matku. Súd odpoveď Š. ústredného orgánu vyhodnotil za príliš všeobecnú na to, aby mal s čo najvyššou možnou mierou pravdepodobnosti vylúčené, že dieťa sa prikázaním návratu nedostane do nebezpečenstva fyzickej alebo duševnej ujmy, prípadne do neznesiteľnej situácie. V rámci doplnenia dokazovania v intenciách zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu súd prvého stupňa vykonal aj výsluch maloletého dieťaťa, ktoré krátko pred výsluchom dovŕšilo vek X rokov, pričom napriek zvolenej forme výsluchu primeranej veku dieťaťa konštatoval, že tento vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa nebol možný. S poukazom na skutkové zistenia, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, vyhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo aj vo vzájomných súvislostiach, najmä s poukazom na doplnené dokazovanie napokon dospel k záveru, že návrat by maloletú A. L.J. W. vystavil fyzickej alebo duševnej ujme, alebo ju inak priviedol do neznesiteľnej situácie, z ktorého dôvodu po ustálení, že v konaní neboli preukázané primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho návrate v zmysle čl. 11 ods. 4 Nariadenia návratu maloletej do krajiny obvyklého pobytu Š. C. nenariadil.

Vec právne posúdil podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1, 3, 12, 13, 19 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí

prijatého v Haagu 25.10.1980, publikovaného v oznámení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Z.z. a čl. 11 ods. 4 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27.11.2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností. O trovách štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p., o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu podal odvolanie otec maloletej, ktorý žiadal uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť, návrhu vyhovieť, nariadiť návrat maloletého dieťaťa do krajiny jej obvyklého pobytu do Š., alternatívne žiadal uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť, vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Súdu prvého stupňa vytkol, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, čím je daný odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2

písm. d/, f/ O.s.p.. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa konštatovaným v jeho rozhodnutí, že krajinou obvyklého pobytu maloletej je Š., rovnako podľa jeho názoru súd prvého stupňa správne ustálil, že zo strany matky došlo k neoprávnenému zadržaniu dieťaťa v zmysle čl. 3 Haagskeho Dohovoru. Nestotožnil sa však s názorom súdu prvého stupňa, keď napriek svojim záverom v otázke určenia krajiny obvyklého pobytu dieťaťa a v otázke ustálenia neoprávneného zadržania dieťaťa na A. návrat nenariadil. Pokiaľ súd prvého stupňa svoje rozhodnutie oprel o čl. 13 písm. b/ Haagskeho Dohovoru, je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné, a najmä nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, keďže v danej veci nebol vykonaný žiaden dôkaz preukazujúci že dieťaťu v prípade nariadenia návratu hrozí ujma. Súd prvého stupňa iba konštatoval, že vzhľadom na útlý vek dieťaťa by návrat dieťaťa do Š. bez matky predstavoval nebezpečenstvo ujmy, pričom túto ujmu bližšie nešpecifikoval. K uvedenému dodal, že súd v konaní v prípade nariadenia návratu nerozhoduje o odlúčení dieťaťa od matky, a je výlučne na autonómnom rozhodnutí matky, či bude alebo nebude svoje dieťa do Š. nasledovať. Ani druhá okolnosť v ktorej súd videl nebezpečenstvo ujmy, t.j. že matka sa môže dostať do situácie, kedy nebude schopná ako finančne tak aj psychicky zabezpečovať zdravý všestranný vývoj svojej dcéry nie je namieste, pretože bolo preukázané, že matka na A. býva u svojich rodičov, má pravidelný príjem. V prípade návratu do Š. sa jej

sociálna situácia podstatne nezmení, resp. sa zlepší, keďže v Š. bude mať možnosť bezplatného bývania bez povinnosti podieľať sa na nákladoch na bývanie, a keďže pre dieťa je zabezpečená materská škola, bude mať možnosť nájsť si prácu a dosiahnuť podstatne vyšší príjem ako v súčasnosti dosahuje na A.. V súvislosti s čl. 13 Haagskeho Dohovoru podľa ktorého justičné a správne orgány vezmú do úvahy informácie o sociálnom prostredí dieťaťa, ktoré poskytol ústredný orgán alebo iný príslušný orgán štátu obvyklého pobytu dieťaťa uviedol, že súd sa ním dôsledne neriadil, a za účelom zistenia informácie o sociálnom prostredí dieťaťa v Š. nevykonal žiadne dokazovanie. Svoju komunikáciu so Š. orgánmi obmedzil iba na vykonanie takzvaných primeraných opatrení, nevykonal však dokazovanie s cieľom zistiť informácie o sociálnom prostredí dieťaťa v Š., do ktorého má byť navrátené (materská škola, zdravotnícke zariadenie a pod.). Za jediný dôkaz v tomto smere možno považovať vyjadrenie Š. ústredného orgánu z 20.06.2012, v ktorom hodnotili navrhnuté bývanie pre matku s dieťaťom ako vyhovujúce. Je nepochopiteľné akými úvahami sa teda súd prvého stupňa riadil, keď nevykonal žiadne dôkazy na preverenie prostredia do ktorého má byť dieťa vrátené, a napriek tomu dospel k záveru, že sú splnené podmienky na nenariadenie návratu podľa čl. 13 písm. b/ Haagskeho Dohovoru. Svojim postupom tak svoje rozhodnutie zaťažil vadou nepreskúmateľnosti, čo je dôvodom pre zrušenie jeho rozhodnutia. Napriek tomu, že dieťaťu v prípade nariadenia návratu nehrozí žiadna ujma, sám v konaní prezentoval opatrenia, ktoré by umožnili matke a dieťaťu bezproblémovú integráciu v Š., nakoľko, čo opätovne zdôraznil, nie je v jeho záujme oddelenie dieťaťa od matky. V konaní preukázal listinnými dôkazmi, že pre dieťa je zabezpečené miesto v materskej škole, s tým, že sa zaviazal znášať všetky náklady súvisiace s návštevou materskej školy, ďalej preukázal uzavretie zmluvy o zdravotnom poistení pre dieťa, zaviazal sa na vlastné náklady kúpiť letenky na meno matky a dieťaťa, ako aj prispievať sumou XXX € mesačne k rukám matky na úhradu nákladov na verejnú dopravu v súvislosti s návštevou materskej školy. V rámci primeraných opatrení zabezpečil i bývanie pre matku a dieťa, a to v podobe jednej obytnej miestnosti v byte s vlastnou kúpeľňou s možnosťou užívania kuchyne a ďalšieho príslušenstva bytu. Tieto opatrenia súd vyhodnotil ako nedostatočné vzhľadom na právo matky na jej súkromie. Pozornosti súdu prvého stupňa však ušlo, že v spise sa nachádza správa zo sociálneho šetrenia príslušného Š. orgánu, ktorý výslovne potvrdil, že navrhnutý spôsob bývania plne

zodpovedá požiadavkám na ubytovanie matky s dieťaťom. K možnosti prenechať do prenájmu ostatné dve miestnosti sa vyjadril vo svojom podaní z 31.07.2011. Pokiaľ súd prvého stupňa vyslovil pochybnosť ohľadom plnenia jeho vyživovacej povinnosti k maloletej uviedol, že s plnením vyživovacej povinnosti voči dieťaťu nikdy nemal problém počas ich spolužitia v Š., naďalej chce pokračovať v plnení vyživovacej povinnosti aj v prípade nariadenia návratu. Ako nelogická, priam absurdná sa mu zdá úvaha súdu prvého stupňa, že by po náročnom dvojiročnom súdnom konaní a po dosiahnutí návratu dieťaťa do Š.O. sa o toto nebude riadne starať a nechá ho trpieť hmotnou núdzou, hoci jeho doterajšie dvojiročné úsilie smeruje k tomu, aby mohol mať kontakt so svojou dcérou, aby sa mohol podieľať na jej výchove, a aby ju mohol i hmotne zabezpečiť. Súdu prvého stupňa ďalej vytkol, že opatrenia vykonané Š.O. orgánmi vyhodnotil ako nedostatočné. Súd prvého stupňa si zrejme dostatočne neuvedomil, že rozhoduje o návrate dieťaťa do krajiny EU s fungujúcim právnym a sociálnym systémom, ktorý zaručuje pomoc zo strany štátu v prípade, ak sa dieťa ocitne v stave núdze, tento záväzok Š. je umocnený i tou skutočnosťou, že

maloletá A. je štátnou občiankou Š. kráľovstva. Súd prvého stupňa považoval správu Š.O. ústredného orgánu za nedostatočnú, pretože nezodpovedala jeho predstavám o primeraných opatreniach. Pokiaľ súd žiadal preskúmať možnosti sociálneho bývania pre matku a dieťa, takéto opatrenie v predmetnej veci vzhľadom na zabezpečenie bývania z jeho strany by bolo nadbytočné. Očakávaná súdu prvého stupňa, že Š. orgány v súvislosti s nárokom matky na sociálne dávky špecifikujú ich typ a presnú výšku, je zo strany súdu naivné, pretože priznanie dávok obdobne ako na A. sa realizuje formou rozhodnutia v správnom konaní, ktorému predchádza skúmanie sociálnej situácie žiadateľa a Š. ústredný orgán takéto rozhodnutie nemôže prejednať. Rovnako požiadavka na nariadenie sociálneho dohľadu nad starostlivosťou o maloletú je predčasná a nedôvodná, keď k takémuto postupu neexistuje žiaden dôvod. Súd prvého stupňa z nepochopiteľných príčin žiadal vykonať opatrenia, ktoré nekorešpondujú s charakterom ujmy v zmysle čl. 13 písm. b/ Dohovoru, ktorá dieťaťu podľa názoru súdu hrozí. Pokiaľ súd prvého stupňa videl hroziacu ujmu v odlúčení dieťaťa od matky, bolo potrebné primerané opatrenia zamerať na eliminovanie výlučne tejto hrozby, pričom ako už uviedol samotným nariadením návratu násilné odtrhnutie dieťaťa od matky nehrozí. Súd prvého stupňa sa mal správne zamerať na skúmanie

primeraných opatrení z toho hľadiska, či pri ich realizácii sa zabezpečí ochrana dieťaťa vzhľadom na dôvody odmietnutia podľa čl. 13 písm. b/ Dohovoru. Pokiaľ súd videl hrozbu v odlúčení dieťaťa od matky a riziku, že sa matka dostane do zlej finančnej situácie, obe tieto hrozby sú deklarovanými primeranými opatreniami minimalizované. Pokiaľ súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia argumentoval zohľadnením najlepšieho záujmu dieťaťa, nevzal do úvahy právo dieťaťa na zachovanie vzťahu k obom rodičom a na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov, pričom svojím rozhodnutím nenariadiť návrat dieťaťa do Š. toto právo dieťaťa hrubým spôsobom porušil. Nevzal do úvahy, že Slovenská republika je viazaná medzinárodnými dohovormi, ktoré majú prednosť pred aplikáciou vnútroštátnych predpisov, a ktoré v prípade tzv. rodičovských únosov detí ukladajú povinnosť okamžite zabezpečiť návrat dieťaťa použiť najrýchlejšie postupy, ktoré umožňujú právny poriadok tak, aby bolo rozhodnutie vydané do šiestich týždňov od podania návrhu. Za súčasný stav, kedy po takmer dvoch rokoch od podania návrhu nedošlo k návratu dieťaťa, hoci pre realizáciu návratu urobil všetko čo bolo v jeho silách, nenesie žiadnu zodpovednosť. Je pre neho nepochopiteľná výčitka súdu prvého stupňa, ktorý mu kladie za vinu, že v dôsledku jeho konania došlo k pretrhnutiu väzieb medzi ním a dieťaťom. V prvom rade k tomu došlo v priamej príčinnej súvislosti s konaním matky, ktorá porušujúc jeho opatrovnícke právo svojvoľne premiestnila dieťa na územie A., čím ho vytrhla z prostredia, v ktorom dovtedy žilo. Je absurdné, že súd prvého stupňa mu vytkol, že nevyužil dostupné právne prostriedky na A. na zabezpečenie úpravy styku, keď sa všetkými právnymi prostriedkami snažil o návrat dieťaťa do Š.. Navyiac uniklo pozornosti súdu prvého stupňa, že v predmetnej veci nie je daná ani právomoc slovenských súdov konať o úprave práv a povinností k dieťaťu, v dôsledku čoho bolo konanie o úprave práv a povinností rodičov zastavené uznesením Okresného súdu M. v konaní vedenom pod sp.zn. 23P 131/2010. Súd prvého stupňa ďalej pochybil, keď prihliadol na skutočnosť, že dieťa si od svojho neoprávneného zadržania na A. vytvorilo väzby na okolie a na širšiu rodinu matky maloletej. Je prirodzené, že dieťa si vytvára väzby v prostredí v ktorom žije, avšak v predmetnej veci dĺžku konania spôsobila matka nerešpektovaním právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu, pričom keď by bola rozhodnutie súdu rešpektovala, mohlo byť dieťa od februára 2011 v krajine svojho obvyklého pobytu. Súd prvého stupňa tak poskytol ochranu osobe, ktorá vedome nerešpektuje

rozhodnutia súdu a chová sa vo vzťahu k dieťaťu egoisticky. Z uvedených dôvodov postup súdu, ktorý okolnosť, že dieťa si za dva roky na A. už zvyklo vyhodnotil v prospech nenariadenia návratu je v príkrom rozpore s účelom a zmyslom Haagskeho Dohovoru, ktorý zdôrazňuje povinnosť súdov zabezpečiť návrat dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu.

K odvolaniu otca sa písomne prostredníctvom právneho zástupcu vyjadrila matka maloletej, ktorá navrhla uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť. Odvolanie otca z procesného hľadiska považovala za neprípustné, nakoľko z neho nie je zrejмый rozsah, v akom otec rozhodnutie napáda. Pokiaľ otec v odvolaní poukazoval na náklady, ktoré musel vynaložiť na súdne konanie opomenul uviesť, že do dnešného dňa neplatí výživné na maloletú, čím sám nerešpektuje rozhodnutie súdu. V tejto súvislosti poukázala na jeho zákonnú povinnosť platiť výživné na maloletú, a to aj na území A. republiky. Navyiac zdôraznila, že pokiaľ otec vynaložil také vysoké finančné prostriedky na súdne konanie a cestu na územie A. republiky, nie je zrejмый, prečo nemal záujem vidieť čo i len raz svoju dcéru,

hoci sa nachádzal len pár kilometrov od jej bydliska. Z uvedeného dôvodu je preto nepravdepodobné, že by sa o maloletú začal starať keď by bola v Š. C., keď teraz o ňu nemá záujem ani emočný, ani záujem ju finančne podporovať, resp. prispievať na jej vývoj a základné potreby formou výživného. Ak sa otec odvoláva na záujem dieťaťa, je potrebné zohľadniť aj väzby, ktoré dieťa má, čo správne posudzoval aj súd prvého stupňa. Skutočnosť, že otec o dieťa záujem nejaví je nepochybná a nevyhnutne súvisí s väzbami maloletej, ako aj s tým najvyšším záujmom maloletej udržať väzby, ktoré má na území A. republiky. S vyjadrením otca, že ona ako matka mala preukázať existenciu vážneho nebezpečenstva ujmy nesúhlasila, nie je predsa možné preukazovať stav v krajine, kde sa dieťa ani ona nezdržuje, pričom otcom ponúkané riešenie nie je možné vopred preskúmať. V súvislosti s napádaným konštatovaním súdu ohľadne čl. 13 písm. b/ Haagskeho Dohovoru otec opomenul, že súd posudzoval v súvislosti s čl. 13 písm. b/ aj skutočnosť prednosti Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 pred Haagskym Dohovorom ktorý stanovuje, že nestačí len preukázanie hypotetického postupu orgánov, naopak musí byť preukázané, že príslušné orgány prijali konkrétne opatrenia na zabezpečenie ochrany a bezpečnosti dieťaťa. Konkrétne opatrenia majú pritom zásadný význam pre posudzovanie návratu dieťaťa. Súd sa zaoberal touto

otázkou veľmi starostlivo, keď sa obrátil na príslušný úrad v Š. C. - M. V. B., orgánu boli položené konkrétne otázky ohľadne opatrení, na ktoré mal orgán odpovedať. Otázky ako aj vykonaný dôkaz boli položené správne, na základe nich súd zistil, že nie sú podmienky vytvorené príslušným orgánom v Š. C. pre návrat dieťaťa. Súd považoval laxné vyjadrenie úradu za dostatočné preto aby rozhodol, že nie je predpoklad pre zabezpečenie podmienok pre matku a maloletú, čiže nie dokazovanie bolo nedostatočné, ale vyjadrenie orgánu bolo nedostatočné preto, aby súd mohol konštatovať zabezpečenie a prijatie konkrétnych opatrení. Okrem toho Š. ústredný orgán nevedel zabezpečiť, že neexistuje vážne nebezpečenstvo pre maloletú, ako aj pre matku, resp. iba konštatoval skutočnosť, že príjme, a nie že už prijal opatrenia, ktoré maloletej a jej matke zabezpečia starostlivosť, ktoré však napriek tomu boli nedostatočné. V prípade, že sa nedá vylúčiť dôvodná ujma, je opodstatnená obava zo vzniku ujmy, a nie je možné zabezpečiť v plnej miere bezpečnosť pre maloleté dieťa, nie je dôvod, aby bol nariadený návrat dieťaťa. S tvrdením otca, že dôkazné bremeno je na matke nesúhlasila, nakoľko otec opomenul nadradenosť čl. 11 ods. 4 Nariadenia Rady (ES) Brusel II bis nad čl. 13 písm. b/ Haagskeho Dohovoru. Vychádzajúc z čl. 11 ods. 4 treba konštatovať, že dôkazné bremeno je práve na otcovi, resp. na orgáne, ktorý je povinný opatrenie zabezpečiť, a pokiaľ ide o dôvody preukazujúce ohrozenie maloletej podľa čl. 13 písm. b/ Haagskeho Dohovoru, poukázala na absenciu prirodzeného prostredia pre dieťa ako aj pre ňu ako matku maloletej, ktorej otec okrem jednej izby s kúpeľňou a nákladov na cestovanie podľa jeho vlastných slov nezabezpečil nič. V podstate ide o hypotetické prostriedky, ktoré sú určené pre maloletú, ale nie je vylúčené, že v prípade nezhôd a sporov by mohol otec od takýchto garancií upustiť, prípadne pri strate zamestnania byť prenajať ďalším neznámym a cudzím osobám, s ktorými by maloletá musela bývať, čo je nedôstojné pre ňu ako matku maloletej, a tiež v prvom rade pre dieťa. V tomto smere by mohlo dôjsť k ohrozeniu práva na súkromie, ako dôvodil v rozhodnutí aj súd. Takýmto spôsobom môže otec spôsobiť ujmu maloletej a matke voči ktorej cíti zlosť a ktorú by mohol ďalej šíriť a ohroziť tak, či už priamo alebo nepriamo aj dieťa. Tým, že priamo matke nezabezpečil a ani nemá vôľu zabezpečiť podľa jeho vlastných slov nič, je splnená podmienka čl. 13 písm. b/ Haagskeho Dohovoru, nakoľko nezabezpečením potrieb a primeraného prostredia a bývania matke maloletej nemôže zabezpečiť tým pádom podmienky ani pre maloleté dieťa, ktoré má na matku silnú väzbu aj

vzhľadom na skutočnosť, že otca už dva roky nevidelo. Dieťa ako aj matka by sa tak mohli dostať do neznesiteľnej situácie, a čo správne posúdil aj súd prvého stupňa.

Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 O.s.p., veci prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné. Odvolací súd prejednal odvolanie otca napriek námietkam matky, ktorá považovala odvolanie otca z procesného hľadiska za neprípustné, keďže toto spĺňa všetky náležitosti odvolania uvedené v ust. § 205 ods. 1, 2 O.s.p..

Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej súd prvého stupňa správne, keďže predmetom konania vo veci je žiadosť otca o nariadenie návratu maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu skúmal podmienky uvedené v čl. 1 a 3 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí prijatého v

Haagu dňa 25.10.1980 publikovaného v oznámení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Z.z. (ďalej je len Dohovor) smerujúce k určeniu obvyklého pobytu dieťaťa, výkonu opatrovnických práv rodičov a zisteniu, či došlo k neoprávnenému premiestneniu maloletého dieťaťa z krajiny jeho obvyklého pobytu, pričom so záverom ku ktorému dospel sa odvolací súd plne stotožnil. S ohľadom na skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania aj podľa názoru odvolacieho súdu je nesporné, že rodičovské práva k dieťaťu nadobudli obaja rodičia a tieto spoločne vykonávali v spoločnej domácnosti v Š.. Spôsob fungovania rodiny v Š. (vedenie spoločnej domácnosti, prihlásenie k trvalému pobytu, zdravotné poistenie, hľadanie si zamestnania matkou, štúdium matky na vysokej škole, prihláška dieťaťa do predškolského zariadenia) dostatočne preukázal, že dieťa rozhodnutím rodičov nadobudlo obvyklý pobyt na území Š., a na zmenu takto nadobudnutého obvyklého pobytu nemali vplyv plánované krátkodobé pobyty matky s dieťaťom na A. za účelom či už návštevy rodičov, alebo absolvovania povinných očkovaní dieťaťa. V súvislosti s obvyklým pobytom dieťaťa súd prvého stupňa správne vyhodnotil aj obranu matky, ktorá s odvolaním sa na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora zo dňa 22.10.2010 vo veci R. XXX/XXXX O. K. M. Q. P. R. žiadala o prehodnotenie obvyklého pobytu dieťaťa. V tejto súvislosti súd prvého stupňa

správne ustálil, že na danú vec prípad riešený uvedeným rozhodnutím nie je možné aplikovať, keďže maloletá v čase jej premiestnenia nebola dojčatkom (bola vo veku XX mesiacov), z ktorého dôvodu nebolo možné vyhodnotiť obvyklý pobyt maloletej na A. odvodením od obvyklého pobytu matky. Správny je právny záver súdu prvého stupňa aj v konštatovaní, že došlo k neoprávnenému premiestneniu maloletého dieťaťa z krajiny obvyklého pobytu, a to okamihom keď matka otcovi oznámila, že sa z plánovaného pobytu rodiny na A., ktorý vykonala na základe dohody s otcom späť do Š. s dieťaťom nevráti, a to práve s poukazom na ustálenie obvyklého pobytu maloletého dieťaťa bezprostredne pred jeho premiestnením, resp. zadržaním na území A. republiky. Po ustálení splnenia podmienok na nariadenie návratu maloletej do krajiny obvyklého pobytu súd prvého stupňa vzhľadom na námietky matky posudzoval v danej veci aj možnosť aplikácie čl. 13 ods. 1 písm. b/ Dohovoru a vo vzťahu k čl. 13 ods. 1 písm. b/ aj čl. 11 ods. 4 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27.11.2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, (ďalej len Nariadenie). Treba uviesť, že čl. 13 obsahuje výnimku zo všeobecnej povinnosti nariadenia návratu. Pokiaľ čl. 13 písm. a/ upravuje možnosť nenariadenia návratu vzhľadom na skutočnosti na strane rodičov existujúce ako pred premiestnením dieťaťa (nevykonávanie opatrovnického práva), tak aj po neoprávnenom premiestnení (akceptáciou novovzniknutej situácie rodičom), čl. 13 ods. 1 písm. b/ obsahuje výnimky na strane dieťaťa, berúc ohľad práve na záujem dieťaťa. V danej veci súd prvého stupňa svoje rozhodnutie o nenariadení návratu založil na záujme maloletého dieťaťa, ktorý nadradil nad záujem rodičov konštatovaním, že návrat by dieťa vystavil vážnej duševnej ujme, alebo by ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie. Vzhľadom na okolnosti danej konkrétnej prejednávanej veci sa odvolací súd s jeho právnym názorom stotožnil. Ujmu v zmysle čl. 13 ods. 1 písm. b/ Dohovoru je potrebné posudzovať podľa jej intenzity, t.j. či ide o bežnú ujmu, alebo ujmu dosahujúcu intenzitu, ktorá je spôsobilá ohroziť dieťa, jeho fyzický, duševný vývoj. Ustálenie hranice medzi bežnou ujmovou a ujmovou spôsobilou ohroziť dieťa je obťažná, preto pri rozhodovaní o tom, či dieťaťu hrozí ujma, ak áno, či dosahuje intenzitu takého stupňa, aký má na mysli čl. 13 ods. 1 písm. b/ Dohovoru, je potrebné posudzovať podľa okolností každého konkrétneho prípadu vyhodnocovaním jednotlivých dôkazov predložených účastníkmi v konaní, posudzujúc rad faktorov ako na strane rodičov, tak aj dieťaťa. Pri hodnotení vážnej

ujmy na strane dieťaťa v prípade nariadenia návratu nie je možné opomenúť ako významný faktor vek dieťaťa. U dieťaťa vo veku dojčatka je potrebné prihliadať na to, že dieťa je plne odkázané na matku, u dieťaťa útleho veku (1 - 2 roky) kedy ide o batola, na to, že dieťa, aj keď je odkázané na rodičov, začína vnímať a vytvárať si prvé väzby na okolie, u dieťaťa predškolského veku (od 3 - 6 rokov) už treba prihliadať aj na väzby na širšie okolie, ktoré si dieťa vlastným vnímaním vytvára - príbuzní, priatelia, u dieťaťa školského veku (od 7 rokov) je významným faktorom výkon povinnej školskej dochádzky, školské, či záujmové aktivity, vytvorené vzťahy dieťaťa s priateľmi v mieste bydliska, so spolužiakmi, či vzťahy s blízkymi, či vzdialenejšími príbuznými. V tomto veku významným faktorom je už aj názor dieťaťa, pokiaľ dosiahlo vek a stupeň vospelosti, v ktorom je potrebné zohľadniť jeho názory. Práve vek dieťaťa s rozdelením na útlý vek a vek, kedy dieťa vníma svoje okolie je významným medzníkom, kedy možno konštatovať ujmu dieťaťa jeho neoprávneným premiestnením, a to v dôsledku náhleho narušenia jeho stability, straty kontaktu s druhým rodičom, neistote a frustrácii spojenej s nevyhnutnosťou

prispôsobiť sa neznámemu prostrediu, neznámemu jazyku, cudzím kultúrnym tradíciám, neznámym učiteľom, príbuzným a pod.. V tomto duchu však treba posudzovať aj situáciu, v ktorej sa ocitne dieťa neoprávnené premiestnené jedným z rodičov po nariadení návratu, pokiaľ ide o dieťa útleho veku, ktoré nemá vytvorené žiadne väzby na rodinné a sociálne prostredie štátu obvyklého pobytu, a v tejto súvislosti vyhodnotiť, či práve nariadenie návratu mu nespôsobí vážnu ujmu, keď sa dieťa dostane do situácie, že sa bude vracieť do neznámeho prostredia bez akýchkoľvek väzieb. Právu túto skutočnosť v danej prejednávanej veci zohľadnil súd prvého stupňa vyhodnôtiac ako hlavné kritérium záujem maloletého dieťaťa. Odvolací súd sa s jeho názorom stotožnil, keďže z obsahu spisu je nesporné, že dieťa od XX mesiacov veku žije na A. kde sa učilo rozprávať, za svoj materinský jazyk považuje jazyk A., iný jazyk neovláda, svojim vnímaním považuje za svoj domov bydlisko matky, keďže iný domov nepozná, začlenením do materskej školy na A. od septembra 2011 si vytvorilo väzby na svojich kamarátov, podľa vyjadrenia riaditeľky materskej školy je maloletá bezprostredná, psychicky vyrovnaná, maloletá je v starostlivosti detského ošetrojúceho lekára na A., jej zdravotný stav je dobrý, maloletá si vytvorila citový vzťah aj k širšiemu rodinnému prostrediu v ktorom žije, čo súd prvého stupňa zistil aj z pohovoru, ktorý vykonal s maloletou v rámci doplnenia dokazovania. Aj keď treba konštatovať, že uvedený stav vytvorila matka a v zmysle uvedeného boli splnené podmienky uvedené v čl. 1, 3 Dohovoru na nariadenie návratu, odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa v danej konkrétnej veci prihliadol na záujem maloletého dieťaťa, ktorý aj vo vzťahu k jednotlivým článkom Dohovoru vyhodnotil v prospech dieťaťa, ktorý vo svetle vykonaných dôkazov prevážil nad záujmom otca domáhajúceho sa nariadenia návratu.

Zhodný názor ako súd prvého stupňa zaujal odvolací súd aj k priloženým opatreniam zo strany otca. Je pravdou, že otec na základe ním predložených dohôd garantoval pre dieťa a matku zakúpenie leteniek, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti pre dieťa, zabezpečenie materskej školy, vrátane cestovného, odmietol však akýmkoľvek spôsobom, čo i len čiastočne, a najmä dočasne finančne podporovať matku, ktorej v prípade návratu hrozí situácia hmotnej núdze, rovnako odmietol prispievať na výživu dieťaťa, napr. financovanie potrieb dieťaťa po návrate si vyhradil výlučne do svojej kompetencie a podľa vlastného uváženia. Medzi základné potreby pre dieťa po jeho návrate treba považovať aj zabezpečenie bývania. Pokiaľ otec v konaní ako ústretový krok predložil dohodu pre matku a dieťa o užívaní 1 izby v byte, ktorého je vlastníkom, túto aj odvolací súd napriek námietke otca že ústredný orgán Š. takúto formu bývania považoval za vyhovujúcu, vyhodnotil ako nedostatočnú záruku pre dieťa a matku, keďže otec si vyhradil právo ostatné miestnosti v byte v prípade potreby prenajímať. Z obsahu dohody pre matku vyplýva aj zákaz umožnenia vstupu do bytu tretím osobám, čo v prípade návratu znamená faktickú izoláciu matky a dieťaťa zo strany príbuzných, keďže matka s dieťaťom na A. nebude môcť vycestovať a zákazom vstupu do bytu je rovnako vylúčená aj prítomnosť príbuzných matky v Š..

Pokiaľ otec v odvolaní namietal, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa vytvára do budúcnosti nebezpečný precedens, s jeho názorom sa odvolací súd nestotožnil, pretože každú vec je potrebné posudzovať individuálne, zohľadniac skutočnosti tvrdené účastníkmi, vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach. K námietke otca uvedenej v odvolaní, že je prirodzené, že dieťa si na A. vytvorilo väzby na okolie treba uviesť, že k vytvoreniu väzieb dieťaťa na nové prostredie prispel aj otec tým, že od 21.07.2010 dieťa na A. nenavštívil, hoci takúto možnosť mal, keďže sa zúčastňoval pojednávania na A., pričom treba zdôrazniť, že matka otcovi v stretávaní sa s maloletou nebránila, naopak ponúkala otcovi možnosť, aby sa s maloletou stretol, čo je nesporné z e-mailov matky zaslaných otcovi zo dňa 18.08.2010, 09.11.2010, 07.01.2011, 20.04.2011, 24.05.2011, 08.07.2011, 06.09.2011, 15.12.2011 založených v spise, z ktorých jednoznačne vyplýva snaha matky o vyriešenie situácie, ponuka matky na stretnutia sa otca s maloletou, pozvanie zo strany rodičov matky na návštevu, či zaslanie aktuálnych fotiek dieťaťa. Z uvedeného dôvodu nebolo možné prijať obranu otca, že nemal vedomosť o tom, akým spôsobom by sa s maloletou mohol stretávať. Uvedené konanie otca aj odvolací súd vyhodnotil ako konanie, ktorým otec neprejavil skutočný záujem o dieťa s cieľom budovať si aj za tejto situácie citové puto s dieťaťom a skutočnému záujmu otca o dieťa nesvedčí ani otcov uvádzané vynaloženie finančných prostriedkov na súdne konanie, cestovanie, pretože len podanie žiadosti o návrat, či účasť na pojednávani nepreukazujú skutočný záujem o dieťa. Tento nie je možné rovnako ospravedlniť ani pracovnou zaťaženosťou otca, na ktoré otec poukazoval, najmä za situácie, že sa zúčastňoval súdnych konaní na A., a ani v tomto čase keď bol fyzicky prítomný na A. ani raz dieťa od júla 2010 nenavštívil. Vo vzťahu k uvedenému nezáujmu otca o dieťa ako súd prvého stupňa tak aj odvolací súd vyhodnocoval aj otcov deklarované opatrenia, ktorými preukazoval ochranu dieťaťa po jeho návrate do Š.. Aj keď opatrenia v zmysle článku 11 ods. 4 Nariadenia treba posudzovať vo vzťahu k dieťaťu, v danej konkrétnej vzhľadom k tomu, že dieťa žije od XX mesiacov svojho veku na A., je citovo

naviazané na matku, z ktorého dôvodu je vylúčené odtrhnutie dieťaťa od matky, deklarované opatrenia bolo potrebné posudzovať v širších súvislostiach, t.j. aj vo vzťahu k matke dieťaťa, nakoľko pokiaľ po nariadení návratu sa sama matka ocitne v situácii, kedy nebude schopná zabezpečiť starostlivosť o dieťa po stránke fyzickej, psychickej, či materiálnej, v rovnakej, t.j. nepriaznivej situácii sa ocitne aj samo maloleté dieťa. V tomto smere sa preto odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil s názorom súdu prvého stupňa vysloveným v písomnom vyhotovení rozhodnutia, ktorý ako opatrenia deklarované otcom, tak aj ústredným orgánom Š. vyhodnotil za nedostatočné pre eliminovanie situácie vážnej ujmy dieťaťa po jeho návrate. Pokiaľ ide o opatrenia zo strany ústredného orgánu Š., odvolací súd sa stotožnil s názorom otca, že ústredný orgán Š. v súvislosti so žiadosťou súdu prvého stupňa o vykonanie konkrétnych opatrení nemohol v súčasnej dobe uviesť výšku dávok, na ktoré by matka a dieťa po návrate mohli mať nárok, avšak faxová odpoveď ústredného orgánu Š., že po návrate maloletej spolu s jej matkou prijme opatrenia, ktoré maloletej a matke zabezpečia starostlivosť, je aj podľa názoru odvolacieho súdu príliš všeobecná, bez záruk a garancií ako vo vzťahu k dieťaťu, tak aj matke na ustálenie, že sa v zmysle článku 11 ods. 4 Nariadenia vykonali primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho návrate. Zhodný názor ako súd prvého stupňa zaujal odvolací súd aj k predloženým opatreniam zo strany otca. Je pravdou, že otec na základe ním predložených dohôd garantoval pre dieťa a matku zakúpenie leteniek, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti pre dieťa, zabezpečenie materskej školy, vrátane cestovného, odmietol však akýmkoľvek spôsobom, čo i len čiastočne, a najmä dočasne finančne podporovať matku, ktorej v prípade návratu hrozí situácia hmotnej núdze, rovnako odmietol prispievať na výživu dieťaťa, respektíve financovanie potrieb dieťaťa po návrate si vyhradil výlučne do svojej kompetencie a podľa vlastného uváženia. Medzi základné potreby pre dieťa po jeho návrate treba považovať aj zabezpečenie bývania. Pokiaľ otec v konaní ako ústretový krok predložil dohodu pre matku a dieťa o užívaní 1 izby v byte, ktorého je vlastníkom, túto aj odvolací súd napriek námietke otca, že ústredný orgán Š. takúto formu bývania považoval za vyhovujúcu, vyhodnotil ako nedostatočnú záruku pre dieťa a matku, keďže otec si vyhradil právo ostatné miestnosti v byte v prípade potreby prenajímať. Z obsahu dohody pre matku vyplýva aj zákaz umožnenia vstupu do bytu tretím osobám, čo v prípade návratu znamená faktickú izoláciu matky a dieťaťa zo strany príbuzných, keďže matka s dieťaťom na A. nebude môcť vycestovať a zákazom vstupu do bytu je rovnako vylúčená aj prítomnosť príbuzných matky v Š.. Pokiaľ otec v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nevykonal žiadne dokazovanie za účelom zistenia informácie o sociálnom prostredí, t.j. nevykonal žiadne dokazovanie na preverenie prostredia, do ktorého má byť dieťa vrátené, čím zaťažil svoje rozhodnutie vadou nepreskúmateľnosti, s týmto tvrdením otca sa odvolací súd nestotožnil, nakoľko sociálne prostredie deklaroval jednak ústredný orgán Š., najmä však otec predložením dokladov o zabezpečení bývania matky a dieťaťa, návštevy materskej školy dieťaťa, poskytnutí zdravotnej starostlivosti dieťaťa. Sociálnu situáciu dieťaťa v zmysle článku 13 Dohovoru tak súd prvého stupňa vyhodnotil komplexne vo vzťahu k uvedeným dôkazom, keďže v konaní neboli sporné, účastníkmi namietané, a dávajú celkový obraz o sociálnom prostredí, do ktorého sa má dieťa vrátiť.

Pokiaľ za danej skutkovej situácie súd prvého stupňa po vyhodnotení jednotlivých dôkazov samostatne ako aj vo vzájomných súvislostiach ustálil, že v danom prípade sú splnené podmienky upravené v čl. 13 písm. b/ Dohovoru, keďže existuje vážne nebezpečenstvo, že by návrat maloletú A. L.J. W. vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ju inak priviedol do neznesiteľnej situácie, a ani opatrenia deklarované otcom, ako aj ústredným orgánom Š.O. na ochranu maloletej po jej návrate by toto vážne nebezpečenstvo ujmy maloletej nedokázali eliminovať, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým návrat maloletej do krajiny obvyklého pobytu Š. C. nenariadil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.